

Stipend-tale

Til Hilde og Ellen

Styret i Stiftelsen Ringsveen med oss fire har bestemt at Anne og Jakob Weidemanns stipend for 2012 tildeles Hilde Skevik og Ellen H. Suhrke for video-prosjeksjonen "Transactions # 2". Den vakte komiteens oppmerksomhet på årets Høstutstilling i Kunstnernes Hus, der det suggererende verket var strategisk plassert på toppen av trappeløpet som fører inn til overlyssalene. Styrken ved Skevik/Suhrkes video-prosjeksjon ble *støttet* av monteringen, men det var selvsagt *verket* som var avgjørende.

Elektronbilde-sekvensen er sett i fugleperspektiv, med fokus på to unge kvinner – en lyshåret og den andre mørk - som speider opp fra og beveger seg samstemt søkende tett sammen rundt kanten på et forrevent hull i en asfaltert vei. Slik synliggjøres et foruroligende forløp. Det blir akustisk understreket ved det – som selv jeg med min nedsatte hørsel – kan assosiere mot en illevarslende flydur. Likevel kommer dette auditive akkompagnementet mer inn som truende undertone enn en enkel, forklarende ulyd.

De unge kvinnenenes speidende og kroppslig urolige manøvrering - som kanskje kan karakteriseres som en redseldreven rotasjon- skjer kontinuerlig innenfor det trange hullet i det delvis oppsprukket gatelegemet. Inntil den ytre, usynlige trusselen til slutt tvinger duoen ned i det mørket, som kan representere et vern. Men som også blir en dunkel avslutning eller utslokning av videosekvensen. Likevel representerer det faktum at videoen går i loop både repetisjonens tunge register og et håpefullt aspekt en ny start.

Det er første gang vi gir et Anne og Jakob Weidemann-stipend på deling til en kunstner-duo, som arbeider med et tungt tema innenfor den multimediale kombinasjonen av performance og video. Og som videreførere av en tradisjon som den italienske teoretikeren Lea Vergine på 70-tallet karakteriserte med ordene: "I stedet for å *kanalisere* fortellinger med rollefigurer, *blir* disse kunstnerne både fortelling og rolle". Men etter min mening frigjort fra den *narcissisme* som preget flere kroppskunstnere fra 40 år tilbake. Jeg minnes fortsatt Gino di Dominicis fra Italia, som satt - trolig i timer - oppslukt av sitt eget ansikt på monitoren under pressevisningen av Documenta 5 i 1972.

Skevik og Suhrkes dramatiserende grep på mediets premisser tror jeg ville ha gledet donatorene av dette stipendet. Jakob var selv maler, men opplevde krigens drama – også på kroppen – og det preget hans kunst i åra etter freden da håpets temperatur forvandlet seg til den kalde krigens klima. Det er nok å nevne maleriet "De forente nasjoner" med en hengt mann i et nakent landskap fra inngangen til 50-tallet. I "Transactions #2" – en flertydig tittel som antyder oversettelsen "Meddelelser 2" – *kan* det ligge en klangbunn av Utøyas traume. Men Hilde og Ellen *framkaller* sin forestilling mer enn de peker på en bestemt situasjon.

Mens jeg skriver kommer en annen assosiasjon til verket flygende langveisfra. På en av mine reiser til Brasil på 90-tallet kom jeg til hovedstaden Curitiba i den sørlige staten Paraná. Der fins både Museo Alfredo Andersen, og et akademi som bærer den norsk-brasilianske kunstnerens navn. Han ble brasilianer etter å ha kommet velberget fra et skibbrudd med ei seilskute, ført av faren nær kystbyen Paranagua. Der traff Alfred fra Kristiansand indianske Ana, og det kullkastet alle planer om vendereis til Sørlandet. I ettertid omtales Alfred/ Alfredo som "O pai da pintura paranaense" – "Maleriets far i Paraná".

Hans udaterte mesterverk fra omkring sekelskiftet heter "Duas racas"- "To raser". Her kommer min link til dere stipendmottakere inn. Maleriet viser to unge kvinner i halvfigur. En rødhåret i hvit kjole mens den andre er mørk og ikledd et svart antrekk. De står tett sammen, og har sine lett usikre øyne festet i ulik retning. Denne etnisitetenes enhet er formet som en skjør men gjensidig støtte. Mot en visuell vev av mennesker i bakgrunnen, lik et mønster av en verden som de to ennå føler seg usikre på. Men de har – som dere – hverandre.

Derfor "Feliz com dia" – gratulerer med dagen. Og "Saúde" – skål. Også for Jakob som fikk en "mention honorable" – hederlig omtale på Sao Paulo-biennalen i 1959.

Harald Flor, Oslo 11.11.12. – 13.11.12.